

UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/720**z dne 10. maja 2022****o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta št. 19/65/EGS z dne 2. marca 1965 o uporabi člena 85(3) Pogodbe za nekatere skupine sporazumov in usklajenih ravnanj ⁽¹⁾ ter zlasti člena 1 Uredbe,po objavi osnutka te uredbe ⁽²⁾,

po posvetovanju s Svetovalnim odborom za omejevalna ravnanja in prevladujoče položaje,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba št. 19/65/EGS pooblašča Komisijo, da z uredbo določi uporabo člena 101(3) Pogodbe za nekatere skupine vertikalnih sporazumov in zadevnih usklajenih ravnanj, ki spadajo v člen 101(1) Pogodbe.
- (2) Uredba Komisije (EU) št. 330/2010 ⁽³⁾ opredeljuje skupino vertikalnih sporazumov, za katere je Komisija štela, da navadno izpolnjujejo pogoje iz člena 101(3) Pogodbe. Izkušnje z uporabo Uredbe (EU) št. 330/2010, ki preneha veljati 31. maja 2022, so bile glede na oceno navedene uredbe na splošno pozitivne. Ob upoštevanju navedenih izkušenj in novega razvoja na trgu, kot je rast e-trgovanja, ter novih ali bolj razširjenih vrst vertikalnih sporazumov je primerno sprejeti novo uredbo o skupinskih izjemah.
- (3) Skupina sporazumov, za katere se lahko šteje, da navadno izpolnjujejo pogoje iz člena 101(3) Pogodbe, vključuje vertikalne sporazume za nakup ali prodajo blaga ali storitev, če take sporazume sklenejo podjetja, ki si ne konkurirajo, nekateri konkurenti ali nekatera združenja trgovcev z blagom na drobno. Vključuje tudi vertikalne sporazume, ki vsebujejo pomožne določbe o prenosu ali uporabi pravic intelektualne lastnine. Izraz „vertikalni sporazumi“ bi bilo treba razumeti tako, da vključuje zadevna usklajena ravnanja.
- (4) Za uporabo člena 101(3) Pogodbe na podlagi uredbe ni treba opredeliti tistih vertikalnih sporazumov, ki lahko spadajo v člen 101(1) Pogodbe. Pri posamičnem ocenjevanju sporazumov iz člena 101(1) Pogodbe je treba upoštevati več dejavnikov, zlasti strukturo trga na strani ponudbe in povpraševanja.
- (5) Ugodnost skupinske izjeme, določene s to uredbo, bi morala biti omejena na vertikalne sporazume, za katere je mogoče z zadostno gotovostjo domnevati, da izpolnjujejo pogoje iz člena 101(3) Pogodbe.
- (6) Nekater vrste vertikalnih sporazumov lahko izboljšajo ekonomsko učinkovitost znotraj proizvodne ali distribucijske verige, tako da omogočajo boljšo usklajenost med udeleženi podjetji. Zlasti lahko vodijo k zmanjševanju transakcijskih in distribucijskih stroškov udeležencev ter k optimizaciji stopenj njihove prodaje in naložb.

⁽¹⁾ UL 36, 6.3.1965.⁽²⁾ UL C 359, 7.9.2021, str. 1.⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) št. 330/2010 z dne 20. aprila 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj (UL L 102, 23.4.2010, str. 1).

- (7) Verjetnost, da bodo taki učinki izboljšanja učinkovitosti prevladali nad kakršnimi koli protikonkurenčnimi učinki omejitev v vertikalnih sporazumih, je odvisna od stopnje tržne moči udeležencev sporazuma in zlasti od stopnje izpostavljenosti teh podjetij konkurenci drugih dobaviteljev blaga ali storitev, ki jih imajo njihovi odjemalci zaradi značilnosti izdelkov, njihovih cen in namena uporabe za medsebojno zamenljive ali nadomestljive.
- (8) Domnevati je mogoče, da v primeru, ko tržni delež vsakega od v sporazumu udeleženih podjetij na upoštevem trgu ne presega 30 %, vertikalni sporazumi, ki ne vsebujejo nekaterih vrst hudega omejevanja konkurence, na splošno vodijo v izboljšanje proizvodnje ali distribucije in potrošnikom omogočajo pravičen delež doseženih koristi.
- (9) Nad mejnim tržnim deležem 30 % ni mogoče domnevati, da bodo imeli vertikalni sporazumi, ki spadajo na področje uporabe člena 101(1) Pogodbe, običajno objektivne pozitivne učinke take vrste in obsega, da bi izravnali negativne učinke, ki jih imajo za konkurenco. Obenem ni mogoče domnevati, da so ti vertikalni sporazumi bodisi zajeti s členom 101(1) Pogodbe bodisi da ne izpolnjujejo pogojev iz člena 101(3) Pogodbe.
- (10) Gospodarstvo spletnih platform ima vse pomembnejšo vlogo pri distribuciji blaga in storitev. Podjetja, dejavna v gospodarstvu spletnih platform, omogočajo nove načine poslovanja, od katerih nekaterih ni lahko kategorizirati z uporabo konceptov, povezanih z vertikalnimi sporazumi v tradicionalnem gospodarstvu. Zlasti spletne posredniške storitve podjetjem omogočajo, da ponujajo blago ali storitve drugim podjetjem ali končnim potrošnikom, z namenom olajšanja začetka neposrednih poslov med podjetji ali med podjetji in končnimi potrošniki. Sporazumi, ki se nanašajo na zagotavljanje spletnih posredniških storitev, so vertikalni sporazumi, zato bi zanje morala biti na voljo ugodnost skupinske izjeme, določene s to uredbo, pod pogoji iz te uredbe.
- (11) Za namen te uredbe bi bilo treba prilagoditi opredelitev spletnih posredniških storitev, ki je uporabljena v Uredbi (EU) 2019/1150 Evropskega parlamenta in Sveta ^(*). Zlasti bi se morala opredelitev, uporabljena v tej uredbi, nanašati na podjetja, da bi se upoštevalo področje uporabe člena 101 Pogodbe. Vključevati bi morala tudi spletne posredniške storitve, ki olajšujejo začetek neposrednih poslov med podjetji, ter tudi tiste, ki olajšujejo začetek neposrednih poslov med podjetji in končnimi potrošniki.
- (12) Dvojna distribucija se nanaša na scenarij, v katerem dobavitelj ne prodaja blaga ali storitev le na ravni višje v prodajni verigi, ampak tudi na ravni nižje v prodajni verigi, s čimer konkurira svojim neodvisnim distributerjem. Če ni nedopustnih omejitev in pod pogojem, da kupec dobavitelju ne konkurira na ravni višje v prodajni verigi, je pri tem scenariju morebiten negativni vpliv vertikalnega sporazuma na konkurenčni odnos med dobaviteljem in kupcem na ravni nižje v prodajni verigi manj pomemben od morebitnega pozitivnega učinka vertikalnega sporazuma na konkurenco na splošno na ravni višje ali nižje v prodajni verigi. Ta uredba bi zato morala izvzeti vertikalne sporazume, sklenjene v takih scenarijih dvojne distribucije.
- (13) Izmenjava informacij med dobaviteljem in kupcem lahko prispeva k spodbujevalnim učinkom vertikalnih sporazumov na konkurenco, zlasti k optimizaciji proizvodnih in distribucijskih procesov. Vendar lahko pri dvojni distribuciji izmenjava nekaterih vrst informacij povzroči horizontalne pomisleke. Zato bi morala ta uredba izvzeti izmenjavo informacij med dobaviteljem in kupcem v scenariju dvojne distribucije samo, če je izmenjava informacij neposredno povezana z izvajanjem vertikalnega sporazuma in potrebna za izboljšanje proizvodnje ali distribucije pogodbenega blaga ali storitev.
- (14) Utemeljitev za izvzete vertikalnih sporazumov v scenarijih dvojne distribucije se ne uporablja za vertikalne sporazume v zvezi z zagotavljanjem spletnih posredniških storitev, če je ponudnik spletnih posredniških storitev tudi konkurenčno podjetje na upoštevem trgu za prodajo posredovanega blaga ali storitev. Ponudniki spletnih

^(*) Uredba (EU) 2019/1150 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o spodbujanju pravičnosti in preglednosti za poslovne uporabnike spletnih posredniških storitev (UL L 186, 11.7.2019, str. 57).

posredniških storitev, ki imajo tako hibridno funkcijo, so lahko zmožni in spodbujeni k temu, da vplivajo na izid konkurence na upoštevnem trgu za prodajo posredovanega blaga ali storitev. Ta uredba zato ne bi smela izvzeti takih vertikalnih sporazumov.

- (15) Ta uredba ne bi smela izvzeti vertikalnih sporazumov, ki vsebujejo omejitve, ki bi verjetno omejile konkurenco in škodile potrošnikom ali ki niso nujne za doseganje učinkov izboljšanja učinkovitosti. Zlasti se ugodnost skupinske izjeme, določene s to uredbo, ne bi smela uporabljati za vertikalne sporazume, ki vsebujejo nekatere vrste hudega omejevanja konkurence, kot so najnižje in fiksne cene za nadaljnjo prodajo ter nekatere vrste ozemelske zaščite, vključno s preprečevanjem učinkovite uporabe interneta za prodajo ali nekaterimi omejitvami spletnega oglaševanja. V skladu s tem bi se morala za omejitve spletne prodaje in spletnega oglaševanja ugodnost skupinske izjeme, določene s to uredbo, uporabljati pod pogojem, da njihov cilj ni neposredno ali posredno, samostojno ali v kombinaciji z drugimi dejavniki, ki jih nadzorujejo udeleženci, preprečiti učinkovito uporabo interneta s strani kupca ali njegovih odjemalcev pri prodaji pogodbenega blaga ali storitev na določena ozemlja ali določenim odjemalcem ali preprečiti uporabo celotnega kanala za spletno oglaševanje, kot so storitve za primerjavo cen ali oglaševanje na iskalnikih. Na primer, za omejitve spletne prodaje se ugodnost skupinske izjeme, določene s to uredbo, ne bi smela uporabljati, če je njihov cilj znatno zmanjšati skupni obseg spletne prodaje pogodbenega blaga ali storitev na upoštevnem trgu ali možnost potrošnikov, da pogodbeno blago ali storitve kupijo prek spleta. Pri kategorizaciji omejitve kot nedopustne v smislu člena 4, točka (e), se lahko upoštevata vsebina in kontekst omejitve, vendar ta ne bi smela biti odvisna od razmer na posameznem trgu ali posamičnih značilnosti udeležencev.
- (16) Ta uredba ne bi smela izvzeti omejitev, za katere ni mogoče z zadostno gotovostjo domnevati, da izpolnjujejo pogoje iz člena 101(3) Pogodbe. Zlasti bi morali, da se zagotovi dostop do upoštevnega trga in prepreči nedovoljeno dogovarjanje na njem, za skupinsko izjemo veljati nekateri pogoji. Zato bi morale biti izjete prepovedi konkurence omejeno na prepovedi, ki ne presegajo petih let. Obveznosti, zaradi katerih člani sistema selektivne distribucije ne prodajajo blagovnih znamk določenih konkurenčnih dobaviteljev, bi morale biti prav tako izključene iz ugodnosti te uredbe. Ugodnost te uredbe se ne bi smela uporabljati za obveznosti o maloprodajni pariteti, zaradi katerih kupci spletnih posredniških storitev ne ponujajo, prodajajo ali nadalje prodajajo blaga ali storitev končnim uporabnikom pod ugodnejšimi pogoji prek konkurenčnih spletnih posredniških storitev.
- (17) Omejitve tržnega deleža, neizvzete nekaterih vertikalnih sporazumov in pogoji iz te uredbe na splošno zagotavljajo, da sporazumi, za katere se uporablja skupinska izjema, udeležnim podjetjem ne omogočajo odprave konkurence za znaten del zadevnega blaga ali storitev.
- (18) Komisija lahko na podlagi člena 29(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 ^(*) odvzame ugodnost te uredbe, če v posameznem primeru ugotovi, da ima sporazum, za katerega se uporablja skupinska izjema, določena s to uredbo, kljub temu učinke, ki niso združljivi s členom 101(3) Pogodbe. Organ države članice, pristojen za konkurenco, lahko odvzame ugodnost te uredbe, če so izpolnjeni pogoji iz člena 29(2) Uredbe (ES) št. 1/2003.
- (19) Kadar Komisija ali organ države članice, pristojen za konkurenco, odvzame ugodnost te uredbe, mora dokazati, da zadevni vertikalni sporazum spada na področje uporabe člena 101(1) Pogodbe in da sporazum ne izpolnjuje vsaj enega od štirih pogojev iz člena 101(3) Pogodbe.
- (20) Pri ugotavljanju, ali bi bilo treba ugodnost te uredbe odvzeti v skladu s členom 29 Uredbe (ES) št. 1/2003, so zlasti pomembni morebitni protikonkurenčni učinki zaradi obstoja vzporednih mrež vertikalnih sporazumov, ki imajo podobne učinke in bistveno omejujejo dostop do upoštevnega trga ali konkurenco na njem. Takšni kumulativni učinki lahko nastanejo predvsem v primeru izključne distribucije, izključne dobave, selektivne distribucije, obveznosti o pariteti ali prepovedi konkurence.

(*) Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe (UL L 1, 4.1.2003, str. 1).

- (21) Za okrepitev nadzora nad vzporednimi mrežami vertikalnih sporazumov, ki imajo podobne protikonkurenčne učinke in pokrivajo več kot 50 % danega trga, lahko Komisija z uredbo razglasi, da se ta uredba ne uporablja za vertikalne sporazume, ki vsebujejo določene omejitve glede zadevnega trga, s čimer za take sporazume znova vzpostavi polno uporabo člena 101 Pogodbe –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „vertikalni sporazum“ pomeni sporazum ali usklajeno ravnanje med dvema ali več podjetji, ki za namene sporazuma ali usklajenega ravnanja delujejo vsako na drugi ravni proizvodne ali distribucijske verige, sporazum ali usklajeno ravnanje pa se nanaša na pogoje, po katerih lahko udeleženci kupujejo, prodajajo ali nadalje prodajajo določeno blago ali storitve;
- (b) „vertikalna omejitev“ pomeni omejitev konkurence v vertikalnem sporazumu, ki spada na področje uporabe člena 101(1) Pogodbe;
- (c) „konkurenčno podjetje“ pomeni dejanskega ali potencialnega konkurenta; „dejanski konkurent“ pomeni podjetje, dejavno na istem upoštevni trgu; „potencialni konkurent“ pomeni podjetje, za katero je mogoče realno in ne samo na podlagi teoretičnih možnosti domnevati, da bi brez vertikalnega sporazuma verjetno v kratkem času izvedlo potrebne dodatne naložbe ali prevzelo druge potrebne stroške za vstop na upoštevni trg;
- (d) „dobavitelj“ vključuje podjetje, ki zagotavlja spletne posredniške storitve;
- (e) „spletne posredniške storitve“ pomeni storitve informacijske družbe v smislu člena 1(1), točka (b), Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, ki podjetjem omogočajo ponujanje blaga ali storitev:
- (i) drugim podjetjem z namenom olajšanja začetka neposrednih poslov med temi podjetji; ali
- (ii) končnim potrošnikom z namenom olajšanja začetka neposrednih poslov med temi podjetji in končnimi potrošniki;
- ne glede na to, ali in kje so posli dokončno sklenjeni;
- (f) „prepoved konkurence“ pomeni vsako neposredno ali posredno obveznost, zaradi katere kupec ne proizvaja, kupuje, prodaja ali nadalje prodaja blaga ali storitev, ki konkurirajo pogodbenemu blagu ali storitvam, ali vsako neposredno ali posredno obveznost kupca, da pri dobavitelju ali drugem podjetju, ki ga določi dobavitelj, opravi več kot 80 % vseh svojih nakupov pogodbenega blaga ali storitev in njihovih nadomestkov na upoštevni trgu, izračunano na podlagi vrednosti ali, če je taka običajna praksa v panogi, obsega njegovih nakupov v predhodnem koledarskem letu;
- (g) „sistem selektivne distribucije“ pomeni distribucijski sistem, v katerem se dobavitelj zaveže, da bo prodajal pogodbeno blago ali storitve, bodisi neposredno bodisi posredno, samo distributerjem, izbranim na podlagi določenih meril, ti distributerji pa se zavežejo, da takega blaga ali storitev ne bodo prodajali nepooblaščenim distributerjem na ozemlju, ki ga dobavitelj rezervira za izvajanje tega sistema;
- (h) „sistem izključne distribucije“ pomeni distribucijski sistem, v katerem dobavitelj dodeli ozemlje ali skupino odjemalcev izključno sebi ali največ petim kupcem, vsem svojim drugim kupcem pa omeji aktivno prodajanje na izključno ozemlje ali izključni skupini odjemalcev;

⁽⁶⁾ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

- (i) „pravice intelektualne lastnine“ vključujejo pravice industrijske lastnine, znanje in izkušnje, avtorsko pravico in sorodne pravice;
- (j) „znanje in izkušnje“ pomeni skupek nepatentiranih praktičnih informacij, ki izhajajo iz dobaviteljevih izkušenj in testiranj ter so zaupni, bistveni in opredeljeni; „zaupni“ pomeni, da znanje in izkušnje niso splošno znani ali lahko dostopni; „bistveni“ pomeni, da so znanje in izkušnje za kupca pomembni in koristni pri uporabi, prodaji ali nadaljnji prodaji pogodbenega blaga ali storitev; „opredeljeni“ pomeni, da so znanje in izkušnje opisani dovolj izčrpno, da je mogoče preveriti, ali izpolnjujejo merili zaupnosti in bistvenosti;
- (k) „kupec“ vključuje podjetje, ki na podlagi sporazuma, ki spada v člen 101(1) Pogodbe, prodaja blago ali storitve v imenu drugega podjetja;
- (l) „aktivna prodaja“ pomeni aktivno nagovarjanje odjemalcev prek obiskov, dopisov, e-pošte, klicev ali drugih sredstev neposrednega komuniciranja ali prek ciljnega oglaševanja in promocije, nespletne ali spletne, na primer prek tiskanih ali digitalnih medijev, tudi spletnih, storitev primerjave cen ali oglaševanja na iskalnikih, namenjenega odjemalcem na določenih ozemljih ali določenim skupinam odjemalcev, upravljanja spletišča z vrhno domeno, ki ustreza določenim ozemljem, ali ponujanja jezikov, ki se običajno uporabljajo na določenih ozemljih, na spletišču, če ti jeziki niso tisti, ki se običajno uporabljajo na ozemlju, na katerem ima kupec sedež;
- (m) „pasivna prodaja“ pomeni prodajo na podlagi spontanega povpraševanja posamičnih odjemalcev, vključno z dobavo blaga ali storitev odjemalcu, ne da bi prodajo sprožilo aktivno nagovarjanje določenega odjemalca, skupine odjemalcev ali odjemalcev na določenem ozemlju, in vključuje prodajo, ki je posledica sodelovanja v postopkih javnega naročanja ali prijave na zasebna povabila k predložitvi ponudb.

2. V tej uredbi pojmi „podjetje“, „dobavitelj“ in „kupec“ vključujejo njihova povezana podjetja.

„Povezana podjetja“ pomeni:

- (a) podjetja, v katerih ima udeleženec sporazuma neposredno ali posredno:
 - (i) pooblastilo, da uveljavlja več kot polovico glasovalnih pravic; ali
 - (ii) pooblastilo, da imenuje več kot polovico članov nadzornega odbora, upravnega odbora ali organov, ki pravno zastopajo podjetje; ali
 - (iii) pravico upravljati posle podjetja; ali
- (b) podjetja, ki imajo neposredno ali posredno v zvezi z udeležencem sporazuma pravice ali pooblastila, navedena v točki (a); ali
- (c) podjetja, v katerih ima podjetje iz točke (b) neposredno ali posredno pravice ali pooblastila, navedena v točki (a); ali
- (d) podjetja, v katerih ima udeleženec sporazuma skupaj z enim ali več podjetji iz točk (a), (b) ali (c) ali v katerih imata dve ali več slednjih podjetij skupaj pravice ali pooblastila, navedena v točki (a); ali
- (e) podjetja, v katerih imajo pravice ali pooblastila, navedena v točki (a), skupaj:
 - (i) udeleženci sporazuma ali njihova povezana podjetja iz točk (a) do (d); ali
 - (ii) en ali več udeležencev sporazuma ali eno ali več njihovih povezanih podjetij iz točk (a) do (d) in ena ali več tretjih oseb.

Člen 2

Izvzetje

1. V skladu s členom 101(3) Pogodbe in ob upoštevanju določb te uredbe se razglasi, da se člen 101(1) Pogodbe ne uporablja za vertikalne sporazume. To izvzetje se uporablja, kolikor takšni sporazumi vsebujejo vertikalne omejitve.

2. Izvzetje iz odstavka 1 se uporablja za vertikalne sporazume, sklenjene med podjetniškim združenjem in posamičnim članom ali med takim združenjem in posamičnim dobaviteljem, samo če so vsi člani združenja trgovci z blagom na drobno in če noben posamični član združenja skupaj s svojimi povezanimi podjetji nima skupnega letnega prometa, ki presega 50 milijonov EUR. Vertikalni sporazumi, ki jih sklenejo takšna združenja, so zajeti s to uredbo brez poseganja v uporabo člena 101 Pogodbe za horizontalne sporazume, sklenjene med člani združenja, ali odločitve, ki jih sprejme združenje.

3. Izvzetje iz odstavka 1 se uporablja za vertikalne sporazume, ki vsebujejo določbe o prenosu pravic intelektualne lastnine kupcu ali o kupčevi uporabi teh pravic, če navedene določbe niso glavni namen takih sporazumov in so neposredno povezane z uporabo, prodajo ali nadaljnjo prodajo blaga ali storitev s strani kupca ali njegovih odjemalcev. Izvzetje se uporablja pod pogojem, da navedene določbe v zvezi s pogodbenim blagom ali storitvami ne vsebujejo omejitev konkurence, ki imajo enak cilj kot vertikalne omejitve, ki niso izvzete v skladu s to uredbo.

4. Izvzetje iz odstavka 1 se ne uporablja za vertikalne sporazume, sklenjene med konkurenčnimi podjetji. Navedeno izvzetje se vseeno uporablja, če konkurenčna podjetja sklenejo enostranski vertikalni sporazum in velja eno od naslednjega:

- (a) dobavitelj je kot proizvajalec, uvoznik ali trgovec na debelo dejaven na ravni višje v prodajni verigi in kot uvoznik, trgovec na debelo ali trgovec z blagom na drobno na ravni nižje v prodajni verigi, medtem ko je kupec uvoznik, trgovec na debelo ali trgovec na drobno na ravni nižje v prodajni verigi in ni konkurenčno podjetje na ravni višje v prodajni verigi, kjer kupuje pogodbeno blago; ali
- (b) dobavitelj je ponudnik storitev na več ravneh trgovine, medtem ko kupec ponuja svoje storitve na maloprodajni ravni in ni konkurenčno podjetje na ravni trgovine, kjer kupuje pogodbene storitve.

5. Izjemi iz odstavka 4, točki (a) in (b), se ne uporabljata za izmenjavo informacij med dobaviteljem in kupcem, ki ni neposredno povezana z izvajanjem vertikalnega sporazuma ali ni potrebna za izboljšanje proizvodnje ali distribucije pogodbenega blaga ali storitev ali ki ne izpolnjuje nobenega od teh dveh pogojev.

6. Izjemi iz odstavka 4, točki (a) in (b), se ne uporabljata za vertikalne sporazume v zvezi z zagotavljanjem spletnih posredniških storitev, če je ponudnik spletnih posredniških storitev konkurenčno podjetje na upoštevem trgu za prodajo posredovanega blaga ali storitev.

7. Ta uredba se ne uporablja za vertikalne sporazume, katerih predmet spada na področje uporabe katere koli druge uredbe o skupinskih izjemah, razen če je v zadevni uredbi določeno drugače.

Člen 3

Mejni tržni delež

1. Izvzetje iz člena 2 se uporablja pod pogojem, da tržni delež dobavitelja ne presega 30 % upoštevne trga, na katerem prodaja pogodbeno blago ali storitve, tržni delež kupca pa ne presega 30 % upoštevne trga, na katerem kupuje pogodbeno blago ali storitve.

2. Če podjetje v primeru sporazuma med več udeleženci kupuje pogodbeno blago ali storitve od enega podjetja udeleženca sporazuma in prodaja pogodbeno blago ali storitve drugemu podjetju, ki je prav tako udeleženec sporazuma, mora za uporabo izvzetja iz člena 2 njegov tržni delež ustrezati mejnemu tržnemu deležu iz odstavka 1 tako takrat, ko nastopa v vlogi kupca, kot takrat, ko nastopa v vlogi dobavitelja.

Člen 4

Omejitve, zaradi katerih se odvzame ugodnost skupinske izjeme – nedopustne omejitve

Izvzetje iz člena 2 se ne uporablja za vertikalne sporazume, katerih cilj je neposredno ali posredno, samostojno ali v kombinaciji z drugimi dejavniki, ki jih nadzorujejo udeleženci:

- (a) omejiti zmožnost kupca, da določi svojo prodajno ceno, brez poseganja v možnost dobavitelja, da določi najvišjo prodajno ceno ali priporoči prodajno ceno, če to ne povzroči fiksne ali najnižje prodajne cene zaradi pritiska ali spodbud s strani katerega koli udeleženca;
- (b) če dobavitelj izvaja sistem izključne distribucije, omejiti ozemlje ali odjemalce, na katero oziroma katerim lahko izključni dobavitelj aktivno ali pasivno prodaja pogodbeno blago ali storitve, razen:
 - (i) omejitve aktivne prodaje, ki jo opravijo izključni distributer in njegovi neposredni odjemalci na ozemlje ali skupini odjemalcev, ki sta rezervirana za dobavitelja ali ju dobavitelj izključno dodeli največ petim drugim izključnim distributerjem;
 - (ii) omejitve aktivne ali pasivne prodaje, ki jo opravijo izključni distributer in njegovi odjemalci nepooblaščenim distributerjem, ki so na ozemlju, na katerem dobavitelj izvaja sistem selektivne distribucije za pogodbeno blago ali storitve;
 - (iii) omejitve kraja sedeža izključnega distributerja;
 - (iv) omejitve aktivne ali pasivne prodaje, ki jo opravi izključni distributer, ki deluje na veleprodajni ravni trgovine, končnim uporabnikom;
 - (v) omejitve zmožnosti izključnega distributerja, da aktivno ali pasivno prodaja sestavne dele, dobavljene za vgradnjo, odjemalcem, ki bi jih uporabili za proizvodnjo enake vrste blaga, kot ga proizvaja dobavitelj;
- (c) če dobavitelj izvaja sistem selektivne distribucije,
 - (i) omejiti ozemlje ali odjemalce, na katero oziroma katerim lahko člani sistema selektivne distribucije aktivno ali pasivno prodajajo pogodbeno blago ali storitve, razen:
 - (1) omejitve aktivne prodaje, ki jo opravijo člani sistema selektivne distribucije in njihovi neposredni odjemalci na ozemlje ali skupini odjemalcev, ki sta rezervirana za dobavitelja ali ju dobavitelj izključno dodeli največ petim izključnim distributerjem;
 - (2) omejitve aktivne ali pasivne prodaje, ki jo opravijo člani sistema selektivne distribucije in njihovi odjemalci nepooblaščenim distributerjem, ki so na ozemlju, na katerem se izvaja sistem selektivne distribucije;
 - (3) omejitve kraja sedeža članov sistema selektivne distribucije;
 - (4) omejitve aktivne ali pasivne prodaje, ki jo opravijo člani sistema selektivne distribucije, ki delujejo na veleprodajni ravni trgovine, končnim uporabnikom;
 - (5) omejitve zmožnosti, da se aktivno ali pasivno prodajajo sestavni deli, dobavljeni za vgradnjo, odjemalcem, ki bi jih uporabili za proizvodnjo enake vrste blaga, kot ga proizvaja dobavitelj;
 - (ii) omejiti navzkrižne dobave med člani sistema selektivne distribucije, ki delujejo na isti ali različnih ravneh trgovine;
 - (iii) omejiti aktivno ali pasivno prodajo, ki jo opravijo člani sistema selektivne distribucije, ki delujejo na maloprodajni ravni trgovine, končnim uporabnikom, brez poseganja v točki (c)(i)(1) in (3);

- (d) če dobavitelj ne izvaja niti sistema izključne distribucije niti sistema selektivne distribucije, omejiti ozemlje ali odjemalce, na katero oziroma katerim lahko kupec aktivno ali pasivno prodaja pogodbeno blago ali storitve, razen:
- (i) omejitve aktivne prodaje, ki jo opravijo kupec in njegovi neposredni odjemalci na ozemlje ali skupini odjemalcev, ki sta rezervirana za dobavitelja ali ju dobavitelj izključno dodeli največ petim izključnim distributerjem;
 - (ii) omejitve aktivne ali pasivne prodaje, ki jo opravijo kupec in njegovi neposredni odjemalci nepooblaščenim distributerjem, ki so na ozemlju, na katerem dobavitelj izvaja sistem selektivne distribucije za pogodbeno blago ali storitve;
 - (iii) omejitve kraja sedeža kupca;
 - (iv) omejitve aktivne ali pasivne prodaje, ki jo opravi kupec, ki deluje na veleprodajni ravni trgovine, končnim uporabnikom;
 - (v) omejitve zmožnosti kupca, da aktivno ali pasivno prodaja sestavne dele, dobavljene za vgradnjo, odjemalcem, ki bi jih uporabili za proizvodnjo enake vrste blaga, kot ga proizvaja dobavitelj;
- (e) preprečiti učinkovito uporabo interneta s strani kupca ali njegovih odjemalcev pri prodaji pogodbenega blaga ali storitev, ker omejuje ozemlje ali odjemalce, na katero oziroma katerim se lahko prodaja pogodbeno blago ali storitve, v smislu točk (b), (c) ali (d), brez poseganja v možnost, da se kupcu naložijo:
- (i) druge omejitve spletne prodaje; ali
 - (ii) omejitve spletnega oglaševanja, katerih cilj ni preprečiti uporabo celotnega kanala za spletno oglaševanje;
- (f) omejiti zmožnost dobavitelja, da sestavne dele prodaja kot nadomestne dele končnim uporabnikom ali serviserjem, trgovcem na debelo ali drugim ponudnikom storitev, ki jih kupec ni pooblastil za popravilo ali servisiranje svojega blaga, pri čemer se za to omejitev dogovorita dobavitelj sestavnih delov in kupec, ki te sestavne dele vgrajuje.

Člen 5

Izključene omejitve

1. Izvzetje iz člena 2 se ne uporablja za naslednje obveznosti v vertikalnih sporazumih:
 - (a) vsako neposredno ali posredno prepoved konkurence, katere trajanje je nedoločeno ali daljše od petih let;
 - (b) vsako neposredno ali posredno obveznost, zaradi katere kupec po prenehanju sporazuma ne proizvaja, kupuje, prodaja ali nadalje prodaja blaga ali storitev;
 - (c) vsako neposredno ali posredno obveznost, zaradi katere člani sistema selektivne distribucije ne prodajajo blagovnih znamk določenih konkurenčnih dobaviteljev;
 - (d) vsako neposredno ali posredno obveznost, zaradi katere kupec spletnih posredniških storitev ne ponuja, prodaja ali nadalje prodaja blaga ali storitev končnim uporabnikom pod ugodnejšimi pogoji prek konkurenčnih spletnih posredniških storitev.
2. Z odstopanjem od odstavka 1, točka (a), se časovna omejitev petih let ne uporablja, če kupec pogodbeno blago ali storitve prodaja iz prostorov in z zemljišča, ki so v lasti dobavitelja ali jih dobavitelj zakupi od tretjih oseb, ki niso povezane s kupcem, pod pogojem da trajanje prepovedi konkurence ni daljše od obdobja, v katerem kupec uporablja poslovne prostore in zemljišče.
3. Z odstopanjem od odstavka 1, točka (b), se izvzetje iz člena 2 uporablja za vsako neposredno ali posredno obveznost, zaradi katere kupec po prenehanju sporazuma ne proizvaja, kupuje, prodaja ali nadalje prodaja blaga ali storitev, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) obveznost je povezana z blagom ali storitvami, ki konkurirajo pogodbenemu blagu ali storitvam;

- (b) obveznost je omejena na prostore in zemljišče, od koder je kupec deloval v pogodbenem obdobju;
- (c) obveznost je nujna za zaščito znanja in izkušenj, ki jih je dobavitelj prenesel na kupca;
- (d) trajanje obveznosti je omejeno na eno leto po prenehanju sporazuma.

Odstavek 1, točka (b), ne posega v možnost, da se naloži časovno neomejena omejitev glede uporabe ter razkritja znanja in izkušenj, ki niso javno dostopni.

Člen 6

Odvzem ugodnosti v posamičnih primerih

1. Komisija lahko odvzame ugodnost te uredbe v skladu s členom 29(1) Uredbe (ES) št. 1/2003, če v katerem koli posameznem primeru ugotovi, da ima vertikalni sporazum, za katerega se uporablja izvzetje iz člena 2 te uredbe, kljub temu učinke, ki niso združljivi s členom 101(3) Pogodbe. Taki učinki se lahko na primer pojavijo, kadar je upoštevni trg za dobavo spletnih posredniških storitev visoko koncentriran in je konkurenca med ponudniki takih storitev omejena s kumulativnim učinkom vzporednih mrež podobnih sporazumov, ki kupcem spletnih posredniških storitev omejujejo ponujanje, prodajo ali nadaljnjo prodajo blaga ali storitev končnim uporabnikom pod ugodnejšimi pogoji na njihovih neposrednih prodajnih kanalih.
2. Organ države članice, pristojen za konkurenco, lahko odvzame ugodnost te uredbe, če so izpolnjeni pogoji iz člena 29(2) Uredbe (ES) št. 1/2003.

Člen 7

Neuporaba te uredbe

V skladu s členom 1a Uredbe št. 19/65/EGS lahko Komisija, če vzporedne mreže podobnih vertikalnih omejitev pokrivajo več kot 50 % upoštevne trga, z uredbo razglasi, da se ta uredba ne uporablja za vertikalne sporazume, ki vsebujejo določene omejitve glede zadevnega trga.

Člen 8

Uporaba mejnega tržnega deleža

Za namene uporabe mejnih tržnih deležev iz člena 3 veljajo naslednja pravila:

- (a) tržni delež dobavitelja se izračuna na podlagi podatkov o vrednosti prodaje na trgu, tržni delež kupca pa se izračuna na podlagi podatkov o vrednosti nakupov na trgu. Če podatki o vrednosti prodaje na trgu ali o vrednosti nakupov na trgu niso na voljo, se lahko za določitev tržnega deleža zadevnega podjetja uporabijo ocene, ki temeljijo na drugih zanesljivih tržnih informacijah, vključno z obsegom prodaje in nakupov na trgu;
- (b) tržni deleži se izračunajo na podlagi podatkov za predhodno koledarsko leto;
- (c) tržni delež dobavitelja vključuje vse blago ali storitve, dobavljene vertikalno integriranim distributerjem za namene prodaje;
- (d) če tržni delež prvotno ne presega 30 %, vendar se nato poveča nad to raven, se izvzetje iz člena 2 še naprej uporablja za obdobje dveh zaporednih koledarskih let po letu, v katerem je bila prvič presežena meja 30 %;
- (e) tržni delež podjetij iz člena 1(2), drugi pododstavek, točka (e), se enakomerno porazdeli med vsa podjetja, ki imajo pravice ali pooblastila iz točke (a) navedenega pododstavka.

Člen 9**Uporaba praga prometa**

1. Skupni letni promet v smislu člena 2(2) se izračuna tako, da se sešteje promet, ki ga je v predhodnem poslovnem letu dosegel zadevni udeleženec vertikalnega sporazuma, in promet, ki so ga dosegla njegova povezana podjetja, v zvezi z vsem blagom in storitvami, brez davkov in drugih dajatev. Pri tem se ne upoštevajo posli med udeležencem vertikalnega sporazuma in njegovimi povezanimi podjetji ali posli med njegovimi povezanimi podjetji.
2. Izvzetje iz člena 2 se še naprej uporablja, če se prag skupnega letnega prometa v katerem koli obdobju dveh zaporednih poslovnih let preseže za največ 10 %.

Člen 10**Prehodno obdobje**

Prepoved iz člena 101(1) Pogodbe se v obdobju od 1. junija 2022 do 31. maja 2023 ne uporablja za sporazume, ki že veljajo 31. maja 2022 in ne izpolnjujejo pogojev za izvzetje iz te uredbe, vendar so 31. maja 2022 izpolnjevali pogoje za izvzetje iz Uredbe (EU) št. 330/2010.

Člen 11**Obdobje veljavnosti**

Ta uredba začne veljati 1. junija 2022.

Veljati preneha 31. maja 2034.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 10. maja 2022

Za Komisijo

predsednica

Ursula VON DER LEYEN
